STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH – WERSJA SKRÓCONA

Zgromadzenie Sióstr Karmelitanek Instytutu Naszej Pani z Karmelu
Delegacja Polsko-Czeska

Wersja przeznaczona do łatwego zapoznania się przez personel, rodziców/opiekunów i małoletnich.
Pełna wersja Standardów jest dokumentem obowiązującym w Zgromadzeniu.

1. Cel i zasady ochrony

Celem Standardów jest zapewnienie małoletnim bezpiecznego środowiska oraz ochrona ich godności, praw, zdrowia i integralności fizycznej i psychicznej. Każda osoba pracująca lub współpracująca ze Zgromadzeniem ma obowiązek reagować na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka.

- Dobro i bezpieczeństwo małoletniego mają pierwszeństwo.
- Każdy małoletni ma prawo do szacunku, prywatności i ochrony przed przemocą, wykorzystaniem i zaniedbaniem.
- Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia traktuje się poważnie i bez zbędnej zwłoki.
- Nie wolno podejmować działań odwetowych wobec osoby, która w dobrej wierze zgłasza zagrożenie.
- Standardy dotyczą wszystkich osób mających kontakt z małoletnimi w ramach działalności Zgromadzenia.

2. Bezpieczna rekrutacja personelu

Przed dopuszczeniem do działalności z małoletnimi osoba podlega weryfikacji wymaganej przepisami prawa. W szczególności, stosownie do podstawy zatrudnienia i charakteru działalności:

- sprawdza się tożsamość i wymagane kwalifikacje;
- sprawdza się osobę w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym w zakresie wymaganym prawem;
- uzyskuje się wymagane informacje z Krajowego Rejestru Karnego oraz dokumenty/oświadczenia dotyczące pobytu lub pracy za granicą – jeżeli przepisy tego wymagają;
- osoba zostaje zapoznana ze Standardami i potwierdza to na piśmie;
- przed rozpoczęciem pracy osoba otrzymuje przygotowanie do stosowania Standardów, a szkolenia są dokumentowane.

3. Bezpieczne relacje z małoletnimi

Personel powinien:

- odnosić się do małoletniego z szacunkiem, spokojem i życzliwością;
- uwzględniać jego wiek, potrzeby, możliwości i indywidualną sytuację;
- respektować jego granice, prywatność i prawo do wyrażania emocji i opinii;
- utrzymywać profesjonalne granice relacji;
- dbać o przejrzystość kontaktów indywidualnych.

Zabronione jest w szczególności:

- stosowanie przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej lub ekonomicznej;
- bicie, szarpanie, zastraszanie, grożenie, poniżanie, ośmieszanie, zawstydzanie lub wyzywanie;
- dyskryminowanie lub wykorzystywanie przewagi wynikającej z pełnionej funkcji;
- naruszanie prywatności i godności dziecka;
- nawiązywanie relacji o charakterze seksualnym lub emocjonalnej zależności;
- nakłanianie dziecka do zachowania tajemnicy przed rodzicami/opiekunami lub osobami odpowiedzialnymi za jego bezpieczeństwo;
- wykorzystywanie relacji z dzieckiem dla własnych korzyści.

Kontakt fizyczny

Kontakt fizyczny może mieć miejsce wyłącznie wtedy, gdy jest uzasadniony sytuacją, potrzebą i bezpieczeństwem małoletniego oraz respektuje jego granice. Zabronione są kary fizyczne, wymuszanie kontaktu i wszelkie zachowania o charakterze seksualnym lub mogące naruszać poczucie bezpieczeństwa.

Kontakt indywidualny i elektroniczny

- Kontakty indywidualne służą wyłącznie realizacji zadań placówki i powinny być możliwie przejrzyste.
- Komunikacja elektroniczna powinna odbywać się przede wszystkim przez oficjalne kanały placówki; powinna być rzeczowa i możliwa do odtworzenia.
- Nie wolno prowadzić prywatnej korespondencji niezwiązanej z działalnością placówki, przesyłać treści niestosownych ani nakłaniać dziecka do ukrywania kontaktu.
- Nie należy korzystać z komunikatorów z funkcją znikających wiadomości do kontaktów służbowych.

4. Relacje między małoletnimi

- Każdy małoletni ma prawo do bezpieczeństwa i szacunku ze strony rówieśników.
- Nie są akceptowane: przemoc fizyczna, psychiczna i seksualna, wyśmiewanie, poniżanie, zastraszanie, wykluczanie, cyberprzemoc ani naruszanie godności.
- Personel reaguje na takie zachowania i podejmuje odpowiednie działania wychowawcze lub interwencyjne.

5. Bezpieczeństwo w Internecie i korzystanie z urządzeń elektronicznych

- Urządzenia elektroniczne i Internet mogą być używane zgodnie z zasadami placówki oraz z poszanowaniem bezpieczeństwa innych osób.
- Zabronione jest publikowanie lub przesyłanie treści krzywdzących, poniżających, seksualnych, przemocowych lub innych szkodliwych dla małoletnich.
- Nie wolno udostępniać cudzych danych osobowych, haseł ani materiałów pozwalających zidentyfikować lub zlokalizować dziecko, jeżeli mogłoby to naruszać jego bezpieczeństwo.
- W przypadku cyberprzemocy, kontaktu z osobą stwarzającą zagrożenie albo zetknięcia się z treściami szkodliwymi należy zachować dowody, nie odpowiadać sprawcy i zgłosić sytuację osobie dorosłej wskazanej w placówce.
- Placówka podejmuje działania edukacyjne i ochronne dotyczące cyberprzemocy, prywatności, wizerunku, kontaktów internetowych i treści szkodliwych.

6. Co zrobić, gdy dziecko jest krzywdzone lub zagrożone?

Zgłoszenie może pochodzić od dziecka, rodzica/opiekuna, pracownika, świadka, instytucji, z anonimowego zgłoszenia albo z własnej obserwacji.

1. Wysłuchaj dziecka spokojnie. Nie oceniaj, nie obwiniaj i nie podważaj jego relacji.
2. Nie prowadź samodzielnego dochodzenia ani nie przesłuchuj dziecka.
3. Przekaż informację niezwłocznie osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń: (imię i nazwisko/funkcja/telefon/e-mail).
4. Jeżeli istnieje bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia, w pierwszej kolejności zapewnij bezpieczeństwo i w razie potrzeby zadzwoń pod 112.
5. Osoba odpowiedzialna podejmuje dalsze działania zgodnie z prawem, w tym – gdy jest to wymagane – zawiadamia Policję/prokuraturę, sąd opiekuńczy lub wszczyna procedurę „Niebieskie Karty".
6. Każde zgłoszenie i interwencję dokumentuje się oraz przechowuje w sposób zapewniający poufność i ochronę danych.

7. Wsparcie dziecka po ujawnieniu krzywdzenia

Po ujawnieniu krzywdzenia dziecko otrzymuje wsparcie dostosowane do jego wieku, potrzeb i sytuacji. W razie potrzeby ustala się indywidualny plan wsparcia, który może obejmować:

- zapewnienie bezpieczeństwa i ograniczenie kontaktu ze sprawcą;
- wsparcie wychowawcze, psychologiczne, pedagogiczne lub medyczne – odpowiednio do potrzeb;
- ustalenie osób odpowiedzialnych za pomoc i monitorowanie sytuacji;
- określenie dalszych działań i sposobu sprawdzania, czy dziecko jest bezpieczne;
- współpracę z rodzicami/opiekunami oraz właściwymi instytucjami, jeżeli nie zagraża to dobru dziecka.

8. Bezpieczne wyjazdy, transport, wizerunek i prywatność

- Wyjazdy organizuje się z wyznaczoną osobą odpowiedzialną, odpowiednią liczbą opiekunów, listą uczestników i wymaganymi zgodami.
- Transport odbywa się zgodnie z prawem i zasadami bezpieczeństwa; indywidualny transport przez jedną osobę dorosłą ma charakter wyjątkowy i powinien być uzasadniony.
- Wizerunek dziecka podlega ochronie. Zdjęcia i nagrania mogą być utrwalane i publikowane tylko zgodnie z prawem i wymaganymi zgodami.
- Informacje dotyczące dziecka są udostępniane wyłącznie osobom uprawnionym i w zakresie niezbędnym do ochrony jego dobra.

9. Osoby odpowiedzialne i zgłaszanie

Za wdrażanie Standardów odpowiada kierownictwo placówki. Za koordynowanie systemu ochrony, przyjmowanie zgłoszeń, prowadzenie dokumentacji i monitorowanie Standardów odpowiada wyznaczony Koordynator ds. Ochrony Małoletnich.

Funkcja / osoba	Dane kontaktowe
Koordynator ds. Ochrony Małoletnich	s. Agnieszka Przewięda;
Dyrektor / osoba kierująca placówką	s. Milena Cieślak
Osoba przyjmująca zgłoszenia	s. Agnieszka Przewięda, email: ochronakarmelitanki@gmail.com

	s. Milena Cieślak email: ochrona@dpsjozef.pl
Telefon alarmowy	112

10. Szkolenia, dostępność i przegląd Standardów

- Personel jest przygotowywany do stosowania Standardów przed rozpoczęciem pracy z małoletnimi, a szkolenia są dokumentowane.
- Standardy są udostępniane personelowi, rodzicom/opiekunom i małoletnim w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi.
- Pełna i skrócona wersja Standardów jest udostępniana w placówce oraz na stronie internetowej, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- Standardy są monitorowane i aktualizowane. Ocena Standardów jest przeprowadzana nie rzadziej niż raz na dwa lata i dokumentowana na piśmie; w dokumencie Zgromadzenia przewidziano także coroczny przegląd.
- Wnioski z monitorowania, zgłoszeń, interwencji, szkoleń i analizy ryzyka służą poprawie bezpieczeństwa.

11. Ważne dla każdego małoletniego

Masz prawo powiedzieć „NIE”, gdy ktoś przekracza Twoje granice. Jeśli coś Cię niepokoi, czujesz się zagrożony albo ktoś Cię krzywdzi – powiedz o tym zaufanej osobie dorosłej. Możesz zgłosić sytuację nawet wtedy, gdy nie masz pewności, czy jest to „wystarczająco poważne”.

W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dzwoń pod 112.

Podstawa prawna: art. 22b–22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów.

Uwaga redakcyjna: Dokument opracowano na podstawie „Standardy Ochrony Małoletnich oraz Osób Bezbronnych”. W skróconej wersji ujęto elementy wymagane ustawą, w tym bezpieczeństwo w Internecie, ochronę przed treściami szkodliwymi i plan wsparcia po ujawnieniu krzywdzenia.